

Predgovor

*Ako ne znaš kuda ideš,
svejedno je koji ćeš put odabrati.*

Luis Kerol, Alisa u zemlji čuda

Misija controllinga je Biblija za sve controllere. Ona predstavlja osnovni putokaz šta je controlling, odnosno čime controlleri treba da se bave. Autor misije controllinga je International Group of Controlling (IGC).

Ova knjiga je zasnovana na Misiji controllinga koja je važila od 2002. godine do 2013. godine. U posebnom dodatku je pregled i pojašnjenje Misije controllinga koja važi od 2013. godine.

Svaki controller treba da ima ovu knjigu pored uzglavlja, kao Bibliju.

Bojan Šćepanović

Predsednik ICV Srbija

Misija controllinga (2002–2013)

Controlleri dizajniraju i održavaju proces definisanja ciljeva, planiranja i controllinga, i imaju zajedničku odgovornost sa menadžmentom za ostvarivanje ciljeva.

To znači sledeće:

- Controlleri obezbeđuju transparentnost poslovnih rezultata, finansija, procesa i strategije i doprinose višoj ekonomskoj efikasnosti.
- Controlleri koordiniraju sub-targete i planove na holistički način i organizuju izveštajni sistem koji je orijentisan ka budućnosti i koji pokriva celu kompaniju.
- Controlleri moderiraju i dizajniraju controlling proces definisanja ciljeva, planiranja i menadžment kontrole na takav način da svaki donosilac odluke može da se upravlja prema dogovorenim ciljevima.
- Controlleri obezbeđuju menadžerima sve relevantne controlling informacije.
- Controlleri razvijaju i održavaju controlling sistem.

Misija controllinga (2013 –)

Controlleri su partneri menadžera i daju značajan doprinos održivom uspehu kompanije.

Controlleri...

- dizajniraju i razvijaju menadžment proces definisanja ciljeva, planiranja i kontrole, tako da svaki donosilac odluke može da postupa u skladu sa dogovorenim ciljevima.
- obezbeđuju stalnu okupiranost budućnošću i stoga omogućavaju da se iskoriste šanse i da se upravlja rizicima.
- integrišu organizacione ciljeve i planove na holistički način.
- razvijaju i održavaju sve menadžment kontrolne sisteme. Obezbeđuju kvalitet podataka i obezbeđuju donosiocima odluka relevantne informacije.
- ekonomski su savesni i odani su dobrobiti cele organizacije. Controlleri su partneri menadžera i daju značajan doprinos održivom uspehu kompanije.

1. Osnovne funkcije i značaj misije controllinga

1.1 Opšte informacije

Misija je vodeći koncept i osnova delovanja jedne kompanije, organizacije, zanimanja ili delatnosti.

Ona treba interno i eksterno da daje orijentaciju u vezi s principima delovanja i odlučivanja.

Misija uključuje osnovne pretpostavke, ciljeve i jasan profil poslovanja kompanije. Informativna i uverljiva izjava o misiji daje odgovor na pitanje: „Ko želimo da budemo?” Ona je pismeni koncept identiteta kompanije. Daje osnovnu orijentaciju za ono što dotična kompanija smatra „pravim smerom”.

Misija kompanije daje osnovu za korporativno upravljanje tako što zaposlenima pokazuje glavne ciljeve i opšte uslove za celokupne poslovne procese i aktivnosti kompanije.

1.2 Funkcija i značaj misije

Misija u oblasti controllinga ilustruje određivanje ciljeva i sopstveno viđenje controllinga. Ona daje prikaz primera i standarda. Jasno i sažeto navodi sledeće:

- ulogu i funkciju controllera
- aktivnosti i obim odgovornosti controllera
- ciljeve kojima se teži, kao i potencijalne koristi.

Misija controllinga daje odgovore na sledeća pitanja:

- Ko smo?
- Šta želimo?
- Koji su nam ciljevi?

- Šta obezbeđujemo i koju korist nudimo?
- Kako radimo?

Dakle, misija controllinga ima razne funkcije:

- **Funkciju vođenja.** Pomaže controllerima da nađu odgovarajuću poziciju, objašnjenja i smer. Pruža podršku u orijentaciji u složenom i dinamičnom poslovnom svetu i pokazuje put ka ličnom uspehu. U osnovi, misija pruža controllerima cilj i sadržaj njihovih aktivnosti.
- **Funkciju standardizovanja.** Misijom se promovira standardizacija i pruža određena standardizacija funkcije kroz opis zadatka controllera. Dakle, misija controllinga definiše opšti kvalitet, nivo učinka i standard za aktivnosti controllera. Stoga, misija ima i integrativnu funkciju.
- **Funkciju dokumentovanja.** Pokazuje kako controlleri vide sami sebe i kako se predstavljaju u javnosti. Iz jasne misije proističe identitet (Deyhle). Korporativni identitet i misija su u bliskoj međusobnoj vezi. Negovan identitet controllera može da unapredi javni ugled i poštovanje profesije i da doprinese ličnom uspehu.

S jedne strane, misija controllinga ima eksterni efekat predstavljajući „strukovno ime” controllera na informativan, opisan i posrednički način. S druge strane, ona ima i interne efekte jer pruža podršku controllerima u procesu lične identifikacije, profesionalnom pozicioniranju a time i u profesionalnom uspehu.

Misija pomaže controllerima:

- da se pozicioniraju u svojoj kompaniji
- da učestvuju u rešavanju poslovnih izazova
- da se integrišu u strukture i procese u skladu sa ciljevima kompanije.

Za misije važe osnovne pretpostavke:

- Svaka izjava o misiji daje samo globalan okvir koji treba individualno prilagođavati i razvijati.
- Misija mora da bude dugoročna i čvrsta ali je s vremena na vreme treba proveravati i dalje razvijati.

- Kvalitet i, iznad svega, uticaj izjave o misiji ne proističu iz njene elegantne ili pametne formulacije i medijske prezentacije već iz doslednosti i kredibilnosti njene realizacije.

Misija potpomaže i teorijske radove o controllerima i controllingu. Preciznim definisanjem pojma „controller” podržava se i olakšava objašnjavanje ovog pojma, kao i razmatranje sadržaja te funkcije.